

تب مرغی در صفر درجه

«ماجرای آنفولانزای مرغی و بیماری‌های مربوط به دام و طیور همواره از سوی مسئولان سازمان کشاورزی و بهداشت با سکوت خبری مواجه بوده و این در حالی است که هیچ‌گاه جواب قاطع و روشنی درباره آن نداده‌اند. حال باید دید بعد از تذکر رییس‌جمهور این موضوع چقدر به صورت واضح و شفاف خبری می‌شود تا از نگرانی‌های مردم کم کند.»

به گزارش ایسنا، روزنامه قانون نوشت: «دوباره ماجرای آنفولانزای مرغی و طیور نگرانی‌هایی را میان مردم ایجاد کرده است؛ به خصوص این که گفته می‌شود مدل جدید این ویروس که امسال به مرغداری‌های کشور راه پیدا کرده، قابل انتقال به انسان است. در تاریخ ۱۳ دی امسال رییس‌جمهور از سازمان دامپزشکی به دلیل پنهان کردن آنفولانزا فوق حاد پرندگان گلایه کرد و گفت: «اگر آنفولانزا می‌آید و مشکلاتی را برای طیور ایجاد می‌کند، همان لحظه اول مردم باید مطلع شوند.»

ماجرای آنفولانزای مرغی و بیماری‌های مربوط به دام و طیور همواره از سوی مسئولان سازمان کشاورزی و بهداشت با سکوت خبری مواجه بوده و این در حالی است که هیچ‌گاه جواب قاطع و روشنی درباره آن نداده‌اند.

حال باید دید بعد از تذکر رییس‌جمهور این موضوع چقدر به صورت واضح و شفاف خبری می‌شود تا از نگرانی‌های مردم کم کند. در حالی که موضوع آنفولانزای مرغی مردم را نگران کرده است، ایرج حریرچی، سخنگوی وزات بهداشت در گفت‌وگو با «قانون» نگرانی مردم درباره این موضوع را رد می‌کند و می‌گوید: «مردم نباید نگران باشند. البته

همین جمله نیز می‌تواند مردم را نگران کند اما تا به حال موردی درباره مرگ به علت آنفولانزای مرغی به ما گزارش نشده است.»

دکتر حریرچی در ادامه صحبت‌هایش پیگیری موضوع را به سازمان کشاورزی ارجاع داد و گفت، بیشتر از ما، آنها باید درباره این موضوع پاسخگو باشند. صحبت‌های حریرچی در حالی مطرح می‌شود که آخرین موردی‌های گزارش شده از مرگ به علت آنفولانزای مرغی در ایران مربوط به سال ۹۴ است که سیدحسن هاشمی در گفت‌وگو با خبرگزاری‌ها اعلام کرد که ۲۲ نفر در کرمان به علت آنفولانزای مرغی فوت کرده‌اند.

او در صحبت‌هایش در همان سال گفته بود که ما هر سال به خاطر آنفولانزای مرغی مرگ و میر داریم و گزارش نیز می‌شود. این در حالی است که امسال نیز درباره خطرات این ویروس نگرانی‌های بسیاری میان مردم وجود دارد اما چندی پیش سید محمد مهدی گویا، رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت در واکنش به اخباری در فضای مجازی مبنی بر فوت فردی به دلیل آنفولانزای پرندگان گفت: «پرونده این فرد مورد بررسی قرار گرفته، جواب آزمایش این فرد از نظر ابتلا به آنفولانزا منفی بوده و فوت وی ربطی به آنفولانزای پرندگان نداشته است.»

او به ایسنا گفته است: «تا به حال موردی از آنفولانزای پرندگان در انسان نداشته‌ایم و آنفولانزای فصلی هیچ ربطی به مصرف مرغ، تخم مرغ و گوشت نداشته و ندارد. آنفولانزای فصلی با شروع فصل سرما در کشور شروع می‌شود و غیر معمول نیست.»

معدوم کردن ۹۰۵ میلیون قطعه مرغ در ۸۰ روز

درست است که رئیس مرکز بیماری‌های واگیردار وزارت بهداشت این موضوع را رد کرده است اما همچنان نگرانی میان مردم وجود دارد. این در حالی است که بیستم آذر امسال سیدفرزاد طلاکش، دبیر کل کانون سراسری مرغ تخم‌گذار ایران، از شیوع گسترده بیماری آنفولانزای فوق حاد پرندگان در کشور خبر داد و با اشاره به این که سال گذشته در همین تاریخ، حدود ۲۰ کانون بیماری در کشور وجود داشت، گفت: «امسال از ابتدای مهر تاکنون، بیش از ۱۷۰ کانون آلوده داشته‌ایم که تا حدودی ۹۰ درصد آن، مربوط به واحدهای صنعتی است و حدود ۹۰۵ میلیون قطعه مرغ در این ۸۰ روز، حذف شده‌اند.»

البته این در حالی است که تا به حال چیزی نزدیک به ۲۵ میلیون مرغ در کشور معدوم شده‌اند. آن گونه که گفته می‌شود، امسال مورد جدیدی

از این آنفولانزا وارد کشور شده است که از ۱۲ سال قبل در دنیا وجود داشته و به آنفولانزای H۵N۶ معروف است. طلاکش با بیان این که این مورد از آنفولانزای پرندگان در کشورهای چین، روسیه و برخی کشورهای آسیای شرقی گزارش شده بود، به مهر گفت: «این سویه تمایل انسانی نیز دارد و متأسفانه در کشورهایی که با آن درگیر بوده‌اند، چند مورد تلفات انسانی گزارش شده است.»

دبیر کل کانون سراسری مرغ تخم‌گذار اولین استان‌هایی را که در معرض این ویروس هستند، استان‌های شمالی مانند گیلان، مازندران و گلستان و همچنین استان‌های شمال غربی مانند اردبیل، آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی نام برد. او درباره این که آیا هم اکنون این ویروس در جمعیت مرغ بومی و واحدهای مرغ صنعتی گزارش شده است یا نه نیز گفت: «این ویروس ابتدا از طریق پرندگان مهاجر وارد کشور می‌شود و سپس در جمعیت مرغ بومی شیوع می‌یابد تا بتواند با شرایط کشور ما سازگار، تکثیر و تعداد آن زیاد شود؛ بعد از آن واحدهای مرغ صنعتی را درگیر می‌کند. بنابراین اگر قرار است ما تلفاتی مشاهده کنیم باید این تلفات را ابتدا در جمعیت مرغ بومی ببینیم. این اتفاق نیز ابتدا در جمعیت مرغ بومی استان‌های شمالی مانند استان گیلان که بیماری نخست در آنجا گزارش شده، مشاهده می‌شود. بعد سایر استان‌ها و سپس واحدهای صنعتی مرغ تخم‌گذار. هنوز گزارشی از آلودگی به این ویروس در جمعیت مرغ بومی سایر شهرها دریافت نشده است.»

طلاکش تنها شهری را که درگیر این ویروس شده است، کیاشهر بیان کرد و گفت، غیر از این شهر، ویروس در نقاط دیگری دیده نشده است. طلاکش لازمه جلوگیری از انتشار ویروس این بیماری و شیوع آن را رسانه‌ای کردن اتفاقاتی که در این باره می‌افتد، بیان کرد و افزود: «مسئولان با اجرایی کردن این اقدامات، می‌توانند از شیوع ویروس جدید در کشور جلوگیری کنند؛ ویروس که همواره وجود دارد، اگر بخواهیم بیماری‌زا نشود، باید میزان تراکم آن را کاهش دهیم و اجازه ندهیم تکثیر پیدا کند. اگر روند کنترل به شکل فعلی ادامه یابد، احتمال شیوع گسترده ویروس وجود دارد و حتی ممکن است شاهد شیوع آن در جمعیت انسانی باشیم؛ اگر اطلاع‌رسانی کافی در منطقه نشود، احتمال وقوع این امر وجود دارد.»

تعطیلی ۳۰۰ واحد مرغ تخم‌گذار در کشور

امسال نیز مانند سال ۹۵ هیچ مرگی به علت آنفولانزای مرغی در کشور

گزارش نشده است اما ناصر نبی‌پور، رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم‌گذار استان تهران به ایلنا گزارش داده که از ابتدای سال ۹۶ تا به حال نزدیک به ۳۰۰ واحد مرغ تخم‌گذار تعطیل شده‌اند. او در ادامه درباره واحدهای باقی مانده‌ای که در این زمینه کار می‌کنند، گفت: «احتمال تعطیلی این واحدها نیز وجود دارد و هر یک از این واحدها به طور متوسط ۲۰ تا ۲۵ کارگر به ازای ۱۰۰ هزار مرغ تخم‌گذار دارند.»

نبی‌پور در ادامه از تغییر شکل این ویروس خبر داده و گفته‌است: «همین تغییر شکل ویروس باعث شده ما با چالش‌های فراوانی مواجه شویم و تنها کاری که می‌توانیم انجام دهیم، این است که مرغ‌ها را معدوم کنیم. البته برخی کشورها مانند چین اقدام به واکسیناسیون مرغ‌ها می‌کنند تا با معدوم کردن مرغ‌ها کارگران‌شان بیکار نشوند. با این حال در ایران سیاستی برای مقابله با بیماری و تبعات آن مثل بیکاری وجود ندارد و تنها کاری که کرده‌ایم، معرفی کارگران به صندوق بیمه بیکاری است.»

گفته می‌شود که این بیماری فقط مرغ‌های تخم‌گذار را درگیر می‌کند اما مواردی از ابتلای مرغ‌های گوشتی به این بیماری نیز دیده شده است. مدیر کل بهداشت و مبارزه با بیماری‌های طیور سازمان دامپزشکی در سال ۹۵ از دو مورد شیوع آنفولانزای مرغی در واحدهای گوشتی و چندین مورد در واحدهای مرغ مادر گوشتی خبر داده بود که همگی آنها معدوم شدند.

مرغ‌های گوشتی نیز درگیر آنفولانزا شدند

آن‌چه از اخبار و اطلاعات ماه گذشته خبر می‌رسد این که تنها مورد یافت شده از آلودگی پرندگان به ویروس آنفولانزای مرغی در گیلان و کیاشهر بوده است. این موضوع را علیرضا رفیع‌پور در گفت‌وگو با «قانون» تاکید می‌کند و می‌گوید: «هفته گذشته نزدیک به هزار پرنده وحشی در پارک ملی بوجاق بندر کیاشهر تلف شدند که ما آزمایش‌های لازم را روی آنها برای شناسایی ویروس انجام دادیم.»

رفیعی‌پور درباره این که آیا امسال نیز گزارشی از مرگ و میر به علت آلودگی به ویروس آنفولانزای مرغی گزارش شده است یا خیر، گفت: «تا کنون گزارشی به ما داده نشده است اما برای معدوم سازی پرندگان مشکوک به آلودگی اقدام می‌کنیم.»

او درباره اقدامات دیگر سازمان کشاورزی برای معدوم‌سازی پرندگان

آلوده ادامه داد: «کاری که همکاران ما می توانستند انجام دهند، این بود که منطقه آلوده را بلافاصله با کمک محیط زیست، پس از جمع‌آوری و دفن بهداشتی لاشه پرندگان تلف شده، سمپاشی کنند. در استان‌های همجوار مانند مازندران، گلستان در مبادی ورودی تالاب‌ها، پارک‌های ملی این استان‌های ساحلی که امکان دارد پرندگان مهاجر وارد آن استان‌ها شوند و این ویروس را به همراه خود بیاورند، همکاران ما مستقر شده‌اند.»

اما رفیعی‌پور در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر به مردم هشدار داده بود که از نزدیک شدن به پرندگان وحشی خودداری کنند، چون همین یکی از عوامل انتقال این ویروس به انسان است. «از آنجا که در مناطق شمال کشور شکار زیاد است از ابتدای امسال اعلام کرده‌ایم که شکار هر گونه پرنده در این منطقه ممنوع است و با متخلفان برخورد می‌شود. رفیعی‌پور به مردم توصیه کرده که به پرندگان وحشی به خصوص پرندگان آبی نزدیک نشوند؛ چرا که تمام پرندگان وحشی که در آب زندگی می‌کنند، می‌توانند ویروس‌های مختلف آنفولانزا را داشته باشند که این ویروس برای خود پرنده مشکلی ایجاد نمی‌کند اما برای انسان یا دیگر پرندگانی که ویروس به آنان منتقل می‌شود، خطرناک خواهد بود.»

کارگران مرغداری‌ها مراقب باشند

اما بیشترین قشری که در معرض این بیکاری قرار دارند، کارگران مرغداری‌ها هستند که باید مراقبت‌های لازم را در این مورد داشته باشند. از علایم این بیماری می‌توان به تب، سرفه، گلودرد، درد عضلات، احساس کسالت، عفونت چشم و ریه‌ها، تنگی نفس، خلط خونی و اسهال اشاره کرد. این که چه کارهایی برای جلوگیری از انتقال این ویروس به کارگران شاغل در این حوزه می‌توان انجام داد، بسته به شناسایی به موقع علایم آن دارد اما باید گفت که ویروس آنفولانزا تغییر شکل می‌دهد و با تغییر شکل خود، تاثیرات متفاوت و ناشناخته‌ای بر بدن افرادی که در تماس مستقیم با آن هستند، می‌گذارد. آنفولانزایی که در سال‌های اخیر در ایران و جهان دیده می‌شود، از نوع فوق حاد و به اصطلاح پزشکی در سویه H5N1 بوده که سویه پایانی همان آنفولانزایی است که در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۸ نیز مشاهده و تجربه شد.

فرهنگ با بامحمودی، معاون اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی مازندران با اشاره به این که واکسن آنفولانزا مهم‌ترین اقدام برای پیشگیری از این بیماری است، به ایسنا می‌گوید: «بهترین راه برای جلوگیری از

ابتلا به آنفولانزای فصلی، استفاده از واکسن آن در ابتدای فصل بیماری یا همان شروع سردی هوا یعنی در اوایل مهر است. متأسفانه مردم اطلاع درستی از واکسن آنفولانزا ندارند؛ در حالی که با تزریق آن در صورت ابتلا به آنفولانزا از شدت بیماری کاسته می‌شود، گروه‌های پرخطر و حساس باید واکسن آنفولانزا را تزریق کنند. این گروه‌ها شامل افرادی است که اگر به این بیماری مبتلا شوند، ممکن است که در بیمارستان بستری شده یا به مرگ آنها منتهی شود. افراد بالای ۶۵ سال، افراد مبتلا به بیماری‌های قلبی و ریوی مزمن، دیابت کنترل نشده یا افراد مبتلا به سرطان که شیمی‌درمانی و رادیوتراپی می‌کنند و به ویژه خانم‌های باردار و کودکان جزو گروه‌های پرخطر محسوب می‌شوند و باید در ابتدای فصل سرما واکسن آنفولانزا را تزریق کنند.»

ویروس جدید آنفولانزای مرغی جدید چیست؟

ویروس جدید آنفولانزای فوق حاد پرندگان که همان سویه H۵N۶ است، برای نخستین بار در مه ۲۰۱۴ مصادف با اردیبهشت سال ۹۳ در چین شناسایی شد که حاصل بازآرایی ویروس‌های در گردش بود. در ۱۸ ژانویه یعنی حدود سه هفته پیش این ویروس در انگلستان مشاهده شد و در ۱۹ ژانویه تا روز گذشته نیز در ایرلند منتشر شده است که در مجموع به ۱۲ نقطه می‌رسد.

مسیر پرندگانی که حامل این ویروس بوده‌اند از شمال کشور و کریدور موجود در منطقه است، می‌گذرد. پرندگان وحشی وقتی وارد منطقه‌ای می‌شوند ویروس را از طریق مدفوع‌شان دفع می‌کنند که این مدفوع در تماس با سایر پرندگان قرار گرفته و بقیه را نیز آلوده می‌کند. علی صفرماکنعلی، معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور با بیان این که تاکنون تلفات سویه جدید بیماری آنفولانزای فوق حاد پرندگان تنها در حیات وحش گزارش شده و به طيور بومی و صنعتی نرسیده است، گفت: «اقدامات نظارتی و کنترلی سازمان دامپزشکی در این منطقه ادامه پیدا خواهد کرد و درصدد هستیم که اجازه ندهیم این ویروس به طيور بومی یا صنعتی نفوذ پیدا کند؛ چرا که هم‌اکنون این پارک تعطیل شده است اما بر اساس توصیه‌های بین‌المللی حق نداریم از طيور حیات‌وحش نمونه‌برداری کنیم و باید اقداماتی در صورت گزارش تلفات طيور که تابلوی بالینی ندارند، آغاز شود.»

او درباره برنامه سازمان دامپزشکی برای از بین‌بردن این ویروس جدید در کشور به ایسنا گفت: «توصیه می‌کنیم مردم در صورت مشاهده

هرگونه تلفات غیر عادی در طیور حیات وحش، بومی و صنعتی به سرعت به نزدیکترین مرکز دامپزشکی گزارش بدهند، از ورود به مناطقی که توسط سازمان دامپزشکی قرنطینه اعلام شده است، خودداری کنند، از بازدیدهای کنجکاوانه پرهیز کرده و مرغداران روستایی هر گونه تابلوی بالینی مشکوک از جمله تلفات غیر عادی، کاهش مصرف دانه، آب و... را به دامپزشکی گزارش کنند و کارگران واکسیناتورها و مرغداران در چنین شرایطی به هیچ وجه از مراکز آلوده و مناطق مشکوک بازدید نکنند و در آنجا حضور نیابند. نگه داشتن طیوری مانند اردک و ... در کنار مرغداریها بسیار خطرناک است و کارگران مرغداری و واکسیناتورها از نگهداری پرنده در داخل منزلشان خودداری کنند.»